

Praktický lékař nemá povinnost zvat své pacienty na preventivní prohlídky, každý se o to musí zajímat sám

Lékař odpovídá

Příbram – Je váš praktický lékař povinen zvat na preventivní lékařské prohlídky? Můžeme si nechat dát odebrat krev pro vyšetření bez doporučení lékaře? Jak postupovat, pokud si pacient přeje pobyt v lázních? Na tyto a mnohé jiné dotazy čtenářů odpovídá praktická lékařka MUDr. Veronika Drábová z Oblastní nemocnice Příbram.

Přestože jsem registrována jinde, nutí mě zaměstnavatel, abych šla na vstupní prohlídku k jím určenému lékaři (tzv. závodní preventivní péče). Má k tomu vůbec právo?

Ano, váš zaměstnavatel postupuje správně. Má, tak jak mu zákon ukládá, uzavřenou smlouvu o závodní preventivní péči s jedním konkrétním lékařem, který je informován o daném provozu a jeho rizicích.

K tomuto vyšetření po vás bude požadovat výpis z vaší zdravotní dokumentace od vašeho registrujícího prak-

tického lékaře.

Jak je to s preventivními prohlídkami. U mého lékaře mi nikdo žádné nedělá. To si musím žádat, a co mají obsahovat?

Praktický lékař nemá povinnost zvat své pacienty na preventivní prohlídky, je třeba, aby se pacient o tuto možnost sám zajímal a objednal se předem. Prohlídka je bezplatná, to znamená, že je

hrazena ze zdravotního pojištění, a to 1x za 2 roky. Prohlídka obsahuje rozbor chorob vyskytujících se ve vaší rodině, rozbor vámi prodělaných onemocnění, celkové klinické vyšetření a v přesně určených časových intervalech v jejím rámci pak i základní rozbor krve a moče, vyšetření

hladiny krevního cukru a cholesterolu. U žen od 45 let pak preventivní mammografie (prevence nádorů prsu) a u celé populace nad 50 let vyšetření stolice na okultní krvácení (prevence nádorů tlustého střeva a konečníku). Je zkontrolována platnost povinného očkování a můžeme doporučit pro vás vhodná

očkování nepovinná – nejčastěji např. očkování proti klíšťové encefalitidě, chřipce a dalším nemocem. Pokud mohu doporučit, je vhodné tyto preventivní prohlídky využívat, jsou zcela bezplatné.

Je možné si nechat udělat odběr krve bez doporučení lékaře?

Možné to je, počítejte ovšem, že v tomto případě vám nebude tyto odběry hradit vaše zdravotní pojišťovna a provádějící laborator bude chtít úhradu od vás.

Nejdříve bych vám proto doporučila, pokud se jedná o nějaká základní vyšetření – např. právě hladina krevního cukru, cholesterol či rozbor moče, absolvovat právě výše zmíněnou preventivní prohlídku, lékař vám může tyto rozborů provést v jejím rámci a bezplatně. Dalších rozborů jsou – pokud započteme i např. serologická vyšetření – stovky až tisíce, takže bych spíše doporučila, pokud máte nějaký konkrétní zdravotní problém – zajít ke svému lékaři, který provede klinické vyšetření, zváží a doporučí vhodné odběry a hlavně správně interpretuje jejich výsledky.

Prosím vás, jak to je s elektronickým receptem. Je to k něčemu? Používá se to vůbec?

Zatím bylo používání elektronických receptů odloženo. Jak se bude situace vyvíjet

dál, záleží především na legislativě.

Co to je zdravotní průkaz, kde jej mohu získat a kolik stojí?

Zdravotní průkaz po vás bude požadován nejspíše při vstupu do zaměstnání, kde můžete přicházet do styku s potravinami. O jeho vydání můžete požádat vašeho registrujícího praktického lékaře nebo i lékaře, který pro vašeho zaměstnavatele provádí závodní péči. Podmínkou jeho vydání je, že jste zdravý a že nemáte příznaky infekčního onemocnění – zejména zažívacího a dýchacího traktu. Součástí jeho vydání je i poučení, jak se v případě výskytu infekčního onemocnění zachovat – především hlásit takovou situaci zaměstnavateli a ten vás musí vyřadit z práce s potravinami. Cena za jeho vydání se pohybuje kolem 300 korun.

Můj otec i matka mají vysoký tlak, já svůj tlak neznám. Je mi 26 let. Je pravděpodobné, že ho zdědím? Co s tím mám dělat?

Ano, pokud oba dva vaši rodiče jsou hypertonicí, je u vás vyšší riziko, že toto onemocnění se může někdy v průběhu života vyskytnout. Nejdříve bych doporučila návštěvu vašeho praktického lékaře a kontrolu krevního tlaku. Své dědičné dispozice můžete ovlivnit zdravým životním stylem s dostatkem

MUDr. VERONIKA DRÁBOVÁ.

Foto: archiv nemocnice

pohybu, kontrolou tělesné váhy a racionální stravou s omezením soli a tmavého tučného masa a jednoduchých cukrů – sladkostí. Ve stravě byste měla preferovat např. ryby, olivový olej – tzv. středomořskou dietu. Je pro vás velmi vhodné nekouřit.

Chtěla bych jet do lázní. Co pro to mám udělat, je to zdarma nebo se něco platí?

Lázeňská péče, pokud má její úhradu provést zdravotní pojišťovna, musí být správně indikována. Tyto indikace jsou velmi přesně specifikovány v tzv. indikačním seznamu.

Doporučila bych se s vaší žádostí obrátit na lékaře konkrétní odborné ambulance, v jejíž jste péči – například ortopedie, rehabilitace,

neurologie – kde lékař posoudí, zda splňujete kritéria v tomto seznamu uvedená a lázně vám případně doporučí. S tímto písemným doporučením se pak obrátíte na svého praktického lékaře, který vás vyšetří a sepíše tzv. Návrh na lázeňskou péči. Revizní lékař vaší zdravotní pojišťovny pak určí, zda má nárok na péči komplexní.

To znamená, že vám bude hrazeno ubytování i procedury nebo péči příspěvkovou, že vám budou hrazeny procedury, ale ubytování si budete hradit sama.

Jak je možné si zažádat o dům s pečovatelskou službou? Rozhoduje o tom lékař?

O dům s pečovatelskou službou si žádáte na sociálním odboru města. Tam vám podrobně vysvětlí další postup. O jeho přidělení lékař nerozhoduje. Váš lékař jen vyplní část žádosti týkající se vašeho zdravotního stavu, na který je při přidělování brán zřetel.

Potřebovala bych výpomoc, jsem v pokročilém věku a spoustu věcí již sama nezvládám. Kam se mám obrátit o pomoc?

O pomoc a radu se můžete obrátit na sociální odbor města. Můžete zvážit, zda chcete využívat pečovatelskou službu, bydlení v pečovatelském domě nebo místo pro domov pro seniory. (kh)